

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΚΕ'.

Συνδρομή ἑτησία: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20. — Δι συνδρομαὶ ἔρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου. ἰκαστ. ἔτους καὶ εἴναι ἑτησία. — Γραφεῖον Δικαῦ. Ὁδὸς Σταδίου 32.

19 Ἰουνίου 1888

Ὡς γνωστόν, ἐν Ἐρμουπόλει τῇ πρωτοβουλία φιλοκάλων λογίων καὶ ἐπιστημόνων διοργανώθησαν ἀπὸ ἱκανοῦ χρόνου, ἐν τῇ Δέσχη Ἑλλάδος φιλολογικαὶ καὶ καλλιτεχνικαὶ ἐσπερίδες, λίαν ἐπιτυχοῦσαι, εἰς αὐτὴν συνήχθητο ὁ φιλόμοσος κόσμος τῆς Ἐρμουπόλεως, ζητῶν εἰς τὰς πνευματικὰς ταύτας ἀπολαύσεις εὐχάριστον περισπασμὸν ἀπὸ τοῦ μονοτονίου καὶ πρακτικοῦ καθ' ἡμέραν βίου. Κατὰ τὰς ἐσπερίδας ταύτας ἐγένοντο διαλέξεις ὑπὸ διαφόρων λογίων ἀνδρῶν, καὶ ἔργα ἀξία λόγου ἀνεγνώσθησαν. Ἐν τῶν καλλίστων εἶνε καὶ τὸ κατωτέρω δημοσιευόμενον τοῦ κ. Ἰωάννου Γ. Φραγκιά, λογογράφου ἐκ τῶν δοκίμων, γνωστοῦ καὶ ἐξ ἄλλων αὐτοῦ ἔργων, μάλιστα δὲ τῆς χαριστάτης μεταφράσεως τοῦ "Ἀμφιτρώου" τοῦ Μολιέρου.

Σ. τ. Δ.

ΔΥΟ ΕΣΠΕΡΙΔΕΣ

τῆς ἐν Ἐρμουπόλει Δέσχης "Ἑλλάδος"

Ἐσπερίς πρώτη. — 1886

ἩΩΣ ΚΑΙ ΤΙΘΩΝΟΣ

Σκηναὶ ἐκ τῆς ἑλληνικῆς μυθολογίας.

Α'.

Ἐν μέσῳ τοῦ πρακτικοῦ καὶ αὐστηροῦ τῆς σήμερον κόσμου, ὅστις, ἀποβαλὼν τὴν εὐπιστον αὐτοῦ καὶ εὐφάνταστον καὶ θαλερὰν παιδικὴν ἡλικίαν, ἀφῆκε τὸ κάλλος, τὴν μυθολογίαν καὶ τὴν ποίησιν ὡς ἀθύρματα ψευδῆ καὶ ἄχρηστα καὶ ἐτράπετο τὴν ὁδὸν τῆς ξηρᾶς μὲν ἀλλὰ πρακτικῆς ἀληθείας, δὲν ἔχει πλέον ἢ ποίησις φωνῆν. Καθὼς δὲ ὁ μυθολογούμενος ἐκεῖνος, ὅστις, κοιμηθεὶς ἐπὶ ἔτη μακρὰ, ἐξύπνησεν ἐν μέσῳ ἄλλης γενεᾶς, διάφορα ἐχούσης τὰ ἦθη, καὶ διήγειρε τὴν ἐκπληξιν λαλῶν περὶ πραγμάτων παλαιᾶς ἐποχῆς ὡς περὶ ἐνεστώτων, οὕτω φοβοῦμαι καὶ ἐγὼ μήπως, κρούων σήμερον φόρμιγγα ἄλλων αἰσθηματικωτέρων χρόνων, ἐκπλήξω τὸν ἀκούοντα καὶ θεωρηθῶ ὡς ὄνειροπόλος περὶ ἀλλότρια καὶ ἀνοικεῖα πρὸς τὸν αἰῶνα τοῦτον τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σιδήρου ἀσχολούμενος.

Καὶ ὅμως! μὰ τὸν Παρθενῶνα καὶ τὴν Κνιδίαν Ἀφροδίτην τοῦ Πραξιτέλους, χάριν, δότε καὶ ἐπὶ στιγμὴν χάριν διὰ τὴν ποίησιν, διὰ τὴν καλλιτεχνίαν, διὰ τὸ θεσπέσιον ἐκεῖνο καὶ δημιουργὸν τοῦ ὠραίου ἀρχαίου πνεύματος, εἰς τὸ ὅποιον ὀφείλεται κατὰ μέγιστον μὲν μέρος ἢ

ἀρχαία τῆς Ἑλλάδος εὐκλεία, καθ' ἱκανὸν δὲ ἢ ἄλλοτε πρὸς αὐτὴν στοργὴ τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, πάντοτε δὲ τὰ χρώματα τῶν σημερινῶν πανηγυρικῶν μας λόγων.

Καὶ τέλος πάντων τί θὰ χάσῃ ὁ μονότονος καὶ πρακτικὸς ἢ εἴρων καὶ σατυρικὸς πολιτισμὸς τῆς σήμερον, ἐὰν ἐνίοτε κάμνη καὶ ὀλίγον τόπον εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ ἤδη νεκροῦ, ἀλλὰ πάντοτε φιλομειδοῦς, ποιητικοῦ καὶ περιπαθοῦς πολιτισμοῦ τῆς μυθικῆς Ἑλλάδος; Καθὼς οἱ ἀρχαῖοι Αἰγύπτιοι, κατὰ τὰ συμπίσια αὐτῶν, ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς εὐθυμίας των, περιέφερον ἐνώπιον τῶν συνδαιτυμένων ὁμοίωμα νεκροῦ εἰς ἀνάμνησιν τῆς ματαιότητος τῶν ἐπιγείων, ἔλθετε νὰ ἐπαναφέρωμεν καὶ ἡμεῖς ἐπὶ στιγμὴν μίαν τοῦλάχιστον εἰκόνα τῆς νεκρᾶς ἐκείνης ἐποχῆς, καὶ νὰ σκεφθῶμεν ὅτι, καθὼς ἀπέθανεν ὁ κόσμος ἐκεῖνος τῶν μύθων καὶ τοῦ ἔρωτος, τὸν ὅποιον σήμερον περιφρονοῦμεν ὡς παιδαριώδη καὶ φαντασιόπληκτον, οὕτω, τίς οἶδεν, ἴσως καὶ τὸ σημερινὸν πνεῦμα τῆς ριχνῆς θετικότητος καὶ ὑλιστικῆς ἐπιστήμης ἐξαλειφθῆ ποτε ὑποχωροῦν εἰς ἐποχὴν νέαν ἀληθοῦς ἔρωτος καὶ καλλιτεχνίας!

Λησμονήσωμεν λοιπόν, ἐὰν θέλετε, ἐπὶ στιγμὴν τὴν περὶ ἡμᾶς πραγματικότητα καὶ ἔλθετε μετ' ἐμοῦ ἱπτάμενοι ἐπὶ πτερύγων τῆς φαντασίας εἰς ἀρχαιοτάτην τινὰ ἐποχὴν, εἰς ὠραίαν τινὰ διανθῆ, σκιερὰν, πλήρη μύρτων καὶ δαφνῶν κοιλάδα. Δὲν εἴμεθα πλέον, ἐννοεῖται, ἐντὸς λέσχης πόλεως ἐμπορικῆς ἀπαγε! Τὰ περὶ ἡμᾶς φαινόμενα εἶνε ἀπλῆ ἀπάτη τῆς δράσεως. Κατ' ἀλήθειαν ὄριζαν ἡμῶν εἶνε ὁ γόης τῆς Ἀττικῆς ὄριζαν καὶ ἐποχὴ ἡμῶν εἶνε ἢ ἐν τῇ ἡμίχλῃ τῶν πρώτων ἱστορικῶν χρόνων μόλις εὐκρινῶς διαγραφομένη ἐποχὴ.

Εἶναι τοῦ Μαΐου τὰ μέσα καὶ ὁ χλοερὸς Ὑμηττός, ὁ κατὰ τὸν Ὀβιδίου διανθῆς ἐκεῖνος Ὑμηττός, ἀπλοῖ γραφικῶς πρὸς τὸν δύνοντα ἥλιον τὰ καταπράσινα καὶ λοφώδη κράσπεδά του. Οὐρανὸς γαλανὸς ἐξ ἐκείνων οἴτινες ἔχουσι τὴν δύναμιν νὰ μεταδίδουν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου τὴν γαλήνην, τὴν ἐλπίδα καὶ τὸν ἔρωτα, νομίζεις ὅτι περιβάλλει δι' ἀγκαλῶν σαπφειρίων τὴν μουσοφίλητον ἐκείνην γῆν. Καὶ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Φιλλανδός ονόματι Ρούνεν απέστáλη πρὸ δύο ἐτῶν δι' ἐξόδων τῆς ρωσικῆς κυβερνήσεως εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν ὅπως κατορθώσῃ εἰ δυνατόν νὰ μάθῃ τὸ ἀπόκρυφον τῆς κατασκευῆς τῶν πλουσίων περισικῶν ταπήτων, ἀπόκρυφον ζηλοτύπως τηρούμενον παρὰ τῶν ἐχόντων τὸ μονοπώλιον τῆς τοιαύτης βιομηχανίας τεχνιτῶν.

Ὁ ἀπεσταλμένος τῆς ρωσικῆς κυβερνήσεως ἐταξείδευσε μετρημισμένος εἰς ἀπλοῦν τεχνίτην. Κατόρθωσε νὰ εἰσαχθῇ εἰς ἐργοστάσιον ὀθωμανικῶν ταπήτων ὑπάρχον ἐγγὺς τῆς Σμύρνης καὶ ἔμαθεν αὐτόθι τὸν τρόπον καὶ τὰ μέσα τῆς κατασκευῆς.

Νῦν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πατρίδα του, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν δὲ αὐτοῦ ἡ ρωσικὴ κυβέρνησις ἱδρυσεν ἐργοστάσιον ταπητουργίας, ὅπερ θὰ λειτουργῇ μὲ τὸν ἀποκαλυφθέντα τρόπον τῆς ἐργασίας. Σπουδαία προσδοκῶνται ὀφέλη ἐκ τοῦ νέου τούτου καὶ τέως ἀγνώστου ἐν Εὐρώπῃ κλάδου τῆς βιομηχανίας.

Εἰς τὸ ἐν Παρισίοις κρατητήριον τῶν ζῴων εἰσῆχθησαν καθ' ἅπαν τὸ παρελθὸν ἔτος 2328 ἵπποι, 2 βόες, 2 ὄνοι, 49 αἰγες καὶ πρόβατα, 43 κύνες, 51 πτηνὰ (ὄρνιθες, περισσεραὶ, νῆσσαί), 27 χοῖροι, 1 πίθηκος, 1 πελαργός, 1 ἀλώπηξ, 1 γλαυξ, 12 χελῶναι, 8 ψιττακοὶ καὶ περὶ τὰ τριάκοντα μικρὰ πτηνὰ. Οἱ ἀμαξηλάται δικαίως ἀποκαλοῦσι τὸ κατὰστημα αὐτὸ Κίθω τὸν τοῦ Νῶε.

Εἰς ἰδιαίτερον μέρος κρατοῦνται οἱ ἀδέσποτοι κύνες ἐντὸς κλωθῶν σιδηρῶν. Τὸ 1884 εἰσῆχθησαν αὐτόθι 4,348 κύνες, τὸ 1885 5,060, τὸ 1886 9199, τὸ 1887 8672. Ἐκ τῶν τελευταίων τούτων 416 ἐξητήθησαν καὶ ἀπεδόθησαν εἰς τοὺς κυρίους των, 906 παρεδόθησαν εἰς τὰ ἐπιστημονικὰ σπουδαστήρια χάριν πειραμάτων, οἱ λοιποὶ δὲ ἐθανατώθησαν. Ἄλλοτε ἐθανατοῦντο δι' ἀπαγχονισμοῦ αἰωρούμενοι διὰ βροχῆ ἀπὸ τροχαλιᾶς ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἀγωνία τῶν ἀτυχῶν ζῴων ἦτο σπαρτακτικὴ, ἐγκατελείφθη τὸ μέσον τοῦτο καὶ ἀντικατεστάθη διὰ τῆς ἀσφυξίας, διὰ μέσου τοῦ ρωπακρίου. Τὸ πρὸς τοῦτο μηχανήμα συνίσταται ἐκ σωλῆνος σχήματος κυλινδρικοῦ ἐκ λευκοσιδήρου γαλθανισμένου ἐντὸς αὐτοῦ ἀπολήγουσι δύο τροχαίαι ἐφ' ὧν κυλιέται μικρὸν ἀμάξιον κομίζον κλωθῶν, εἰς ὃν ἐγκλιεῖνται τὰ μεταφερόμενα θύματα. Κλείεται κατόπιν ἡ ὀπή, ἀνοίγεται ὁ στρόφιγγς τοῦ ἀερίου καὶ . . . ἡ θυσία μετ' ὀλίγου ἐτελέσθη.

Τὰς ἐξῆς περιέργους πληροφορίας περὶ τῶν ἐπὶ τοῦ ἰσθμοῦ τοῦ Παναμαῦ ὑπαρχόντων ποικίλων ἐντόμων εὐρίσκομεν ἐν ἐπιστημονικῶν περιοδικῶν.

Πληθὺς ζῴων εὐρίσκεται ἐν τῷ ἰσθμῷ τοῦ Παναμα, ἀλλὰ πάντων ἐπικινδυνωδέστερα καὶ ὧν τὰς προσβολὰς δυσκόλως δύναται ν' ἀπορύγῃ ὁ ταξειδιώτης εἶνε τὰ ἐντομα. Πολλάκις ὅμως ἡ καλλονή, τὰ στίλβοντα χρώματα τῶν πτερόγων, τοῦ σώματος καὶ τῶν κερατιῶν αὐτῶν ἀναγκάζουσι τινὰ νὰ

λησμονήσῃ τὸν κίνδυνον ἦτοι τὰ δῆγματα καὶ κεντήματα. Οἱ σκορπίοι εἶνε μέγιστοι, μεταξύ δὲ τῶν ἀραχνῶν αἰτίνες εἶνε πᾶσαι γιγάντιοι, εὐρίσκεται ἡ παρμεγίστη Ματαλίγκρη, ἧς τινος τὰ δῆγματα εἶνε θανατηφόρα. Ἐκ τῶν μυριαπόδων σκολόπενδρά τις (Σαρανταποδαροῦσα) εἶνε ἐκ τῶν μᾶλλον ἰσόβλων ἐκ δὲ τῶν μυρμηκῶν οἰτίνες πολυάριθμοι καὶ πολυποίκιλοι ὑπάρχουσι, εὐρηται καὶ μέλας τις μέγας μύρμηξ, οὗτινος τὸ κέντημα ἀποναρκῶ. Οἱ κῶνωπες καὶ τὰ τοιοῦτου εἶδους εὐρηται κατὰ μυριάδας, καθὼς καὶ αἱ φύλλαι τῶν τροπικῶν, αἰτίνες κεντώσι τὰ πέλυμα τῶν ποδῶν ὅπως ἐναποθέσωσι τὰ ὠὰ αὐτῶν. Ἐκ δὲ τῶν ἀελαδῶν ἐντόμων ἀλλ' ἐπίσης περιέργων εὐρηται αἱ λαμπυρίδες ἢ πυγολαμπίδες, ἀκρίδες τινὲς ὁμοιάζουσαι πρὸς ξηροὺς κλάδους καὶ πλείστα κολεόπτερα κεχρωματισμένα δι' ὠραιότητων καὶ στίλβην μεταλλικὴν ἐχόντων χρωματισμῶν. Ἄπαντα τὰ ζῶα ταῦτα βιοῦσιν ἐν κλίματι ὑγρῷ καὶ θερμῷ. Τὸ ἔτος ἐν ταῖς χώρας ταύταις διακρίεται εἰς ξηρὸν ὥραν καὶ ὑγρὸν. Ἡ ξηρὰ ὥρα ἡ διαρκούσα ἀπὸ Ἰανουαρίου μέχρι Μαΐου, κατὰ συνέπειαν ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὸν χειμῶνα ἡμῶν, εἶνε εὐάρεστος. Αἱ βροχαὶ ἄρχονται κατὰ Ἰούνιον, ἐλαττοῦνται περὶ τὸ τέλος τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἐπαναλαμβάνονται ἀφθονώτεραι μέχρι τέλους Αὐγούστου. Ἄν ἡ βροχὴ ἐξακολουθῇ ἀφθονος, οἱ ποταμοὶ ἅπαντες ἐκχειλίζουσι καὶ πλημμυροῦσι τὰ κατώτερα μέρη τῆς χώρας.

Τὸ μεγαλειότερον ἀλεξιβρόχιον, ὅπερ κατεσκευάσθη ποτέ, εἶνε βεβαίως τὸ κολοσσαῖον μηχανήμα, ὅπερ ἐξῆλθεν ἐσχάτως ἐργοστασίου τινὸς ἐν Γλασκίβη. Τὸ ἀλεξιβρόχιον τοῦτο ἔχει περιφέρειαν 21 ποδῶν ἢ λαθὴ αὐτοῦ εἶνε κατεσκευασμένη ἐξ ἐστίλθωμένου μαωνίου, ἀπολήγει δὲ εἰς σφαῖραν ἐκ σφυρηλάτου χρυσοῦ. Τὸ ἀλεξιβρόχιον καλύπτεται δι' ἰταλικῆς ψάθης, λεπτότατα πεπλεγμένης, πρῶρισται δὲ δι' Ἀφρικανὸν τινα βασιλισκόν, ὅστις θὰ δύναται νὰ δεχεται ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτοῦ ὑπὲρ τὰ εἰκονισιν ἄτομα ταυτοχρόνως.

Ἐν τῷ Μεξικανικῷ κόλπῳ ἀνεκκλύθησαν πλουσιώτατα μαργαριτοφόρα στρώματα. Ἡδὴ ἠλείυθη ἀπὸ τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης μαργαρίτης βάρους 75 καρατίων, ὅστις ἐπωλήθη ἀντὶ 140,000 φρ.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων περιέργων εἰθεμάτων τῆς ἐν Παρισίοις παγκοσμίου ἐκθέσεως τοῦ 1889 θὰ εἶνε καὶ 34 τύποι οἰκιῶν, οἱ ὅποιοι ὁ ἀποτελεῶσιν αἰσθητῶς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπίνης κατοικίας ἐν παντὶ καιρῷ ἀπὸ τῶν ἀρχαίων χρόνων μέχρι σήμερον. Τὰς οἰκίας ταύτας προτίθεται νὰ κατασκευάσῃ τὸ ἐπὶ τῆς Καλλιτεχνίας γαλλικὸν ὑπουργεῖον εἰς τὸ Πεδιον τοῦ Ἄρεως. Ἐκάστη αὐτῶν θὰ περιβάλλεται ὑπὸ μικροῦ κήπου, καὶ τὰ ἔνδον αὐτῶν θὰ εἶνε ἠῤῥεπισμένα δι' ἐπίπλων τῆς ἐποχῆς εἰς ἣν ἀνάγεται ἡ οἰκία. Ἐμποροὶ δὲ φέροντες καὶ οὔτοι ἐνδυμασίαν τῆς ἐποχῆς τῆς οἰκίας θὰ ἀσκῶσιν ἐν αὐταῖς διάφορα ἔργα.